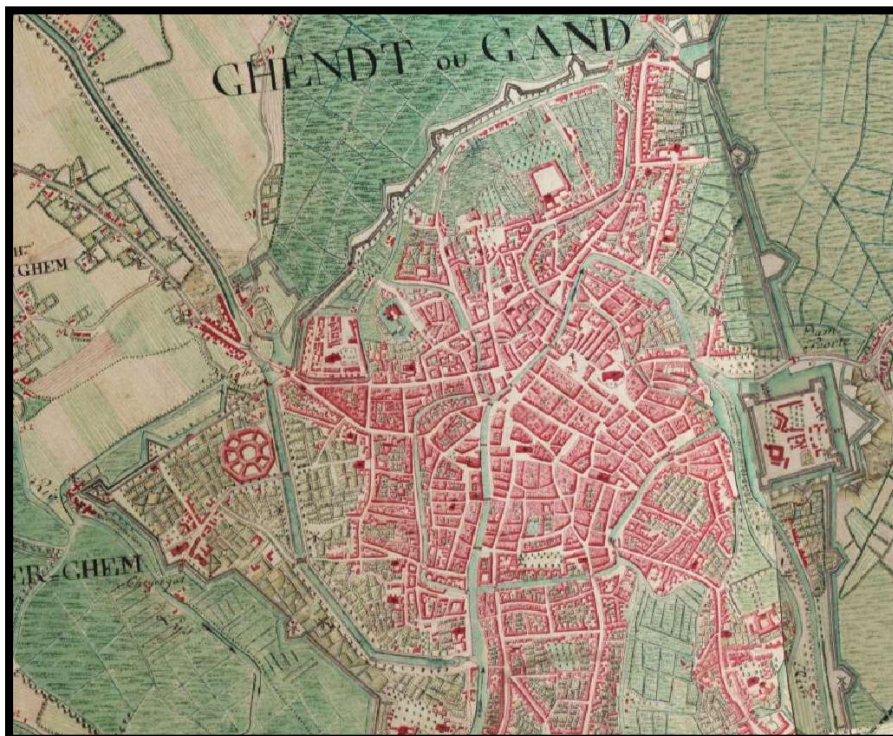

Archeologienota
Vooronderzoek zonder ingreep in de bodem
Gent – IJzerweglaan

Verslag van Resultaten

Ons kenmerk :	ORTEC2301212
Auteurs :	Vanessa Bigonzi Alexander Doucet Ward Decramer
Datum verslag :	3 oktober 2023
Projectcode Onroerend Erfgoed :	2023H35
Wettelijk depot :	D/2023/15.001/94

Coverfoto: het terrein gesitueerd op de Ferrariskaart (ca. 1777; bron: AGIV)

Auteurs & autorisatie:

Vanessa Bigonzi (OE/ERK/Archeoloog/2021/00028)

Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)

Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023)

Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00014)

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Wettelijk depot: D/2023/15.001/94

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen.....	4
1 Beschrijvend gedeelte	4
1.1 Administratieve gegevens	4
2 Gemotiveerd advies.....	6
3 Programma van maatregelen	8
Ondertekening.....	9

Deel 2: Programma van maatregelen

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Projectcode Onroerend Erfgoed	2023H35 (bureauonderzoek)
Erkend archeoloog	Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00014) Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023) Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)
Locatie	Provincie: Oost-Vlaanderen Gemeente: Gent Adres: IJzerweglaan (Fig. 1.1)
Kadastrale gegevens	Gent, afdeling 20, sectie A, percelen 445T2 en 445S2
Bounding Box	Punt 1: X = 105503, Y = 191585 Punt 2: X = 105649, Y = 191736
Oppervlakte projectgebied (buiten een archeologische zone)	15 226 m ²
Oppervlakte bodemingreep	12 116 m ²
Einddatum bureauonderzoek	3 oktober 2023
Relevante termen¹	Oost-Vlaanderen; Zandstreek; Steentijd-Nieuwe Tijd; Dok; Alluviale vlakte van de Schelde.
Bebouwde zones	Het projectgebied is bebouwd met twee garagegebouwen en een verharde parkeerzone.

¹ <https://thesaurus.onroenderfgoed.be>

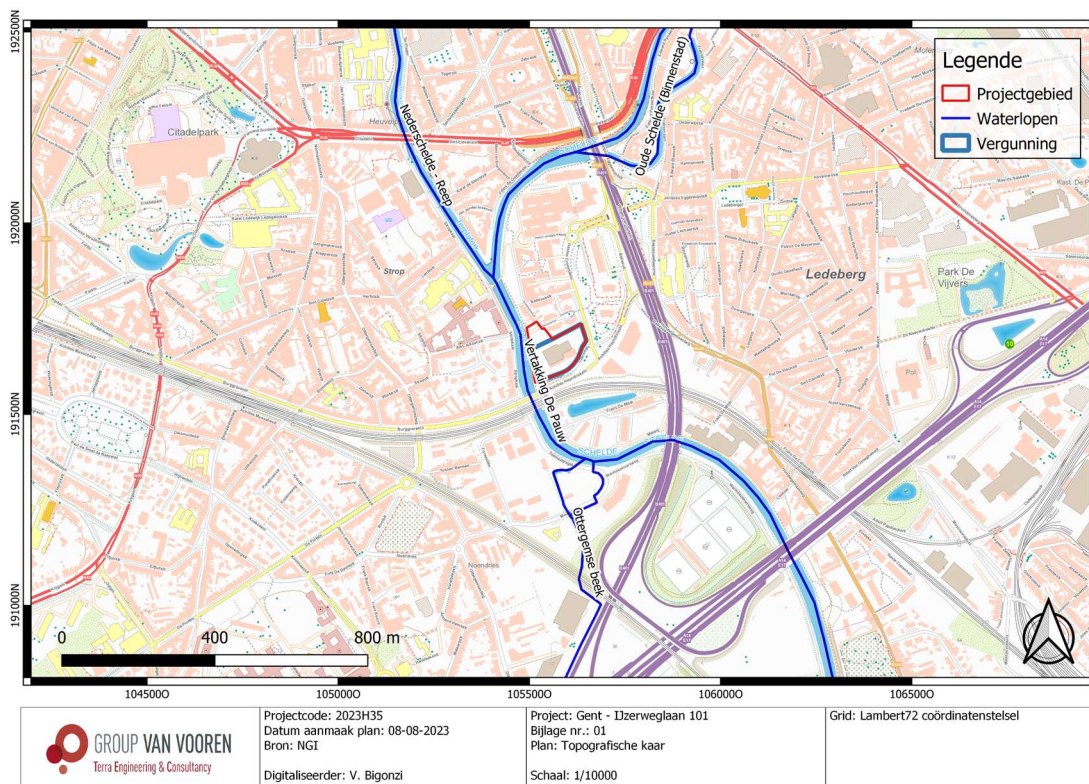

Fig. 2.1: Topografische kaart (2017) met situering van het projectgebied (© NGI).

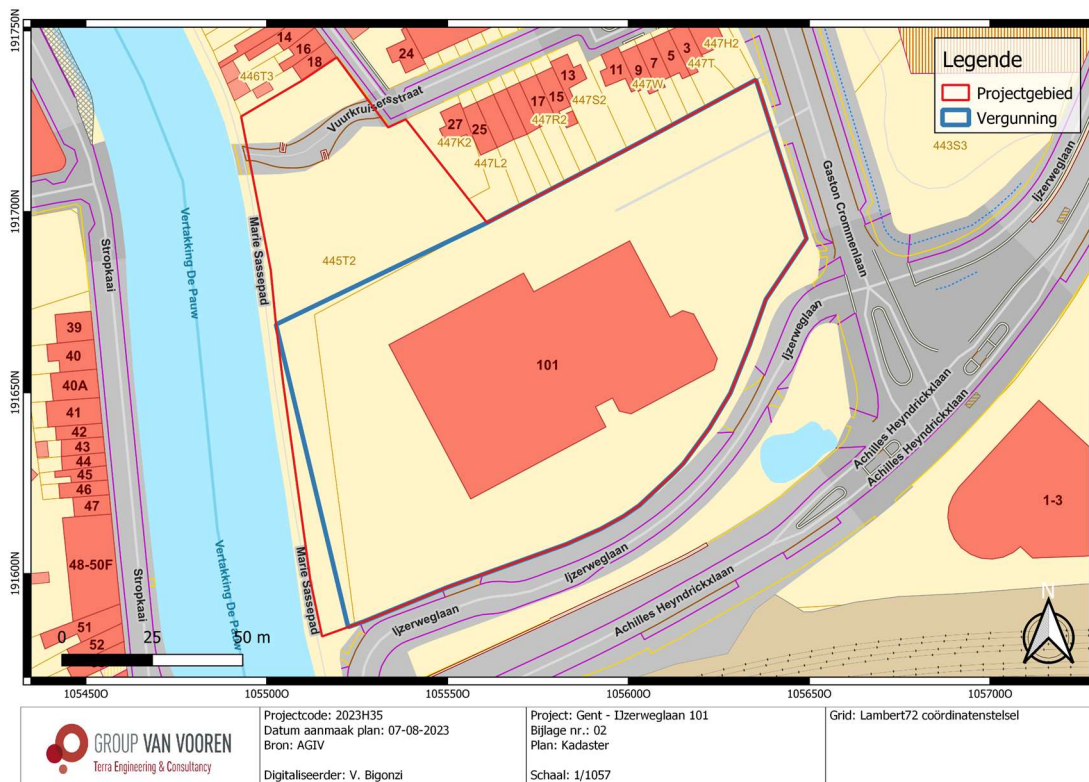

Fig. 2.2: Kadasterplan met situering van het projectgebied (© AGIV).

Fig. 2.3: Meest recente luchtfoto (2021) met situering van het projectgebied (© AGIV).

2 Gemotiveerd advies

Het projectgebied bevindt zich ter hoogte van de Ledebergwijk op ca. 400 m ten zuiden van de vastgestelde archeologische zone historische stadskern van Gent (prov. Oost-Vlaanderen). Het terrein is gelegen aan de rechteroever van de Schelde. Het projectgebied omvat een bedrijfscomplex (garages) met verharde parkeerzones in het zuidelijke deel en een groenzone met een verhard pad en speelplaats in het noordelijke deel. Binnen het projectgebied van ca. 15 226 m² wordt er een vergunningsgebied van ca. 12 116 m² afgebakend, waar bouwrijp gaat gemaakt worden. Het vergunningsgebied omvat het bedrijfscomplex met verharde parkeerzones. De geplande werken kaderen in een vergunningsaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen en omvatten de bouw van een nieuwbouw van vijf bouwlagen en een paviljoen van twee bouwlagen. Het hoofdgebouw wordt voorzien van een ondergrondse parkeergarage die op twee niveaus worden gepland. De verstoringsdiepten worden tot 610 cm diep geschat (met op de randen een funderingssleuf van ca. 150 cm). Het paviljoen wordt niet onderkelderd. Er wordt een verharde pad voorzien ten zuiden van de nieuwbouw van vijf lagen. Rondom wordt er een omgevingsaanleg gepland met de inrichting van een groenzone, bovengrondse parkeerzones en een wadi.

Tabel 2.1: Synthese van de verstoringsdiepten

	Oppervlakte	Verstoringsdiepte
Hoofdgebouw met ondergrondse parkeerzones	Ca. 6 332 m ²	Ca. 610 cm-mv Funderingssleuf op de randen: ca. 150 cm
Paviljoen (technisch lokaal)	Ca. 214,36 m ²	Funderingsplaat: ca. 50 cm
Wadi	Ca. 60 m ²	Ca. 50-60 cm-mv

Aanleg groenzone, verharding en pad	Ca. 7 393 m ²	Ca. 50-60 cm-mv
--	--------------------------	-----------------

De getuigenheuvel van ca. 20 à 22 m TAW. De aardkundige gegevens tonen aan dat deze historische stadskern gelegen is op de hoogst punt van de omgeving buiten de alluviale vlakte van de Schelde ten oosten. Het projectgebied situeert zich daarentegen wel binnen de alluviale vlakte van de Schelde. Het terrein zelf bevindt zich op een hoogte van ca. 7-8 m TAW. Binnen de contouren van het projectgebied zijn er wel hoogteverschillen op te merken. Terreinprofiel 2 toont aan dat er een ophoging tot 1 m aanwezig is in het noordelijke deel van het projectgebied. Ter hoogte van de bestaande parkeerzones in het zuidelijke deel is er een ophoging van ca. 60 cm aanwezig.

De quartairgeologische kaarten en de bodemkaart weerspiegelen de ligging van het projectgebied ter hoogte van de alluviale vlakte van de Schelde binnen een stedelijke agglomeratie. Op het terrein wordt er een OB-bodemserie gekarteerd. Ten zuiden van het terrein, aan de andere kant van de Schelde, karteert de bodemkaart matig natte licht zandleemgronden en zware kleigronden. Er zijn ook duidelijke opgehoogde gronden aanwezig. De bodemkaart reflecteert de landschappelijke ligging van het terrein en de omgeving in een stedelijke agglomeratie en langs de Schelde waar de antropogene ingreep een grote invloed heeft gehad op het bodemarchief.

De historische kaarten en luchtfoto's geven weer dat het projectgebied zes ontwikkelingsfasen kende. De eerste grote antropogene ingreep ter hoogte van het projectgebied dateert uit de tweede helft van de 19de eeuw met de aanleg van een **dok**. Dit dok doorkruiste het terrein van het westen naar het oosten en heeft een verstoring tot meer dan 5 m-mv diep teweeggebracht. Begin 20ste eeuw werd het dok verkort en betreft maar het westelijke deel van het projectgebied. Nog in de eerste helft van de 20ste eeuw werd het dok opnieuw verlengd en er werd een extra bassin toegevoegd. De volgende fasen betreffen de scheiding van het dok in twee delen en de verdwijning van één van deze twee delen. Het bassin blijft staan totdat het terrein volledig werd gedempt en grotendeels bebouwd met garagegebouwen en verharde parkeerzones. De huidige inrichting dateert uit de jaren 2000-2010.

De CAI-locaties weerspiegelen de ligging van het terrein buiten de historische stadskern van Gent en ter hoogte van de alluviale vlakte van de Schelde. In de omgeving van het terrein zijn er CAI-gegevens uit de Steentijd en voornamelijk uit de Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd aanwezig. De oudste gekende CAI-waarde (CAI 215113) betreft een schrabber en een afslag van een rolkei uit de Steentijd. De andere CAI-locaties in de directe omgeving ten zuiden van het terrein verwijzen naar walgrachtsites uit de 16de en 17de eeuwen (CAI 151291, CAI 152190, CAI 151293 en CAI 151294). Buiten de stralen van 1 000 m ten noorden van het projectgebied zijn er een groot aantal CAI-locaties aanwezig die uit de Romeinse Tijd t.e.m. de Nieuwe Tijd en die overeenkomen met de ligging van de historische stadskern van Gent.

De verzamelde aardkundige, historische en archeologische gegevens leiden tot de vaststelling dat er een hoog archeologisch potentieel is ter hoogte van het projectgebied voor waarden uit de Steentijd en uit de Middeleeuwen t.e.m. de Nieuwe Tijd. Het terrein is gelegen ten zuidoosten van een Tertiaire getuigenheuvel en ter hoogte van de alluviale vlakte van de Schelde. Het terrein omvat fluviatiele afzettingen (alluvium) die werden afgezet door de Schelde. De aanwezigheid van de getuigenheuvel en de Schelde maakt deze locatie heel aantrekkelijk voor mensen uit de Steentijd. Landschappelijk gezien bevindt het terrein zich op een gunstige ligging voor het aantreffen van waarden uit de Steentijd. In de directe omgeving van het terrein zijn er inderdaad CAI-locaties uit de Steentijd aanwezig. Deze CAI-locaties tonen ook aan dat er een hoge verwachting geldt voor het aantreffen van waarden uit de

Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd. Dit archeologisch potentieel moet daarentegen genuanceerd worden. De historische kaarten en luchtfoto's hebben weergegeven dat het terrein een **sterk antropogene invloed** heeft gekend. In de tweede helft van de 19de eeuw werd er inderdaad een dok aangelegd dat het projectgebied van het westen naar het oosten doorkruiste. Er hebben in totaal zes ontwikkelingsfasen plaatsgevonden ter hoogte van het dok, die een grote invloed heeft uitgevoerd op het grootste deel van het projectgebied. Deze ontwikkelingsfasen hebben een verstoring tot meer dan 5 m-mv diep teweeggebracht. Nadat het dok gedempt werd, werden er een extra verstoring gebracht door de bouw van de bestaande garagegebouwen. Een vervolgonderzoek ter hoogte van de toekomstige geplande werken gaat slechts een versnipperd beeld van het mogelijk nog bestaande bodemarchief geven. Er kan gesteld worden dat het kennispotentieel van een vervolgonderzoek zeer beperkt is. Het bodemarchief is heel waarschijnlijk niet meer intact omwille van de verstoringen teweeggebracht door de aanleg van het dok.

Op basis van deze gegevens wordt geconcludeerd dat de geplande ontwikkeling geen bedreiging vormt op eventuele aanwezige archeologische waarden, waardoor het kostenbaat niet noodzakelijk wordt geacht een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem uit te voeren. Dit bureauonderzoek leverde zodoende voldoende informatie om een correcte en adequate inschatting te maken van de impact van de geplande werken op het archeologische bodemarchief. Aangezien de werken geen bedreiging vormen, wordt de **vrijgave** van het terrein geadviseerd zonder dat een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem zou moeten plaats vinden.

Het terrein kan vrijgegeven worden zonder vervolgonderzoek of zonder bijkomende maatregelen ter bescherming van (afwezige) relevante erfgoed.

Het volledige projectgebied mag integraal opgenomen worden in de GGA (gebieden geen archeologie).

Dit ontslaat de aannemer/bouwheer echter niet van zijn verplichtingen.

De aannemer/uitvoerder van de werken is gehouden aan de meldingsplicht van archeologische vondsten. Deze melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vervat in [artikel 5.1.4](#) van het [Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013](#).

De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

3 Programma van maatregelen

Vermits een archeologische opgraving niet noodzakelijk is voor het betreffende terrein, dient er geen programma van maatregelen opgesteld te worden. Het volledige projectgebied kan immers opgenomen worden in de GGA.

Ondertekening

TEC nv staat voor een kwaliteitsvolle aflevering van haar resultaten en onderzoeken, onder de voorwaarden zoals overeengekomen met de opdrachtgever. Aangezien TEC nv de informatie, aangeleverd door de opdrachtgever of derden, niet onafhankelijk kan verifiëren dragen deze informatie-leveranciers de verantwoordelijkheid voor de accuraatheid en de volledigheid van hun informatie.

Dit verslag mag niet gereproduceerd worden, behalve in volledige vorm, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

Dit verslag mag niet vertaald worden, behalve door of in opdracht van Terra Engineering & Consultancy nv.

Voor verdere inlichtingen over voorliggend rapport kunt u contact opnemen met ons kantoor.

Sint-Truiden, 3 oktober 2023.

Hoedanigheid	Naam	Handtekening
Auteur + Erkend archeoloog	Alexander Doucet	#SIGN_ADO
Nagelezen en goedgekeurd door + Erkend archeoloog	Ward Decramer	#SIGN_WDC
Teamleader Sint-Truiden	Maarten Dingenen	#SIGN_MDI
Naam van de operationeel verantwoordelijke TEC nv	Stijn Minne	#SIGN_SMI
Naam van de persoon die TEC nv rechtsgeldig kan vertegenwoordigen tegenover derden	Kristof Van Vooren vv LRJ Van Vooren Gedelegeerd Bestuurder	#SIGN_KVV